

TUẦN 16: CHỦ ĐỀ TÂY NGUYÊN

NỘI DUNG: VÙNG TÂY NGUYÊN VÀ THỰC HÀNH

I. MỤC TIÊU CẦN ĐẠT:

1. Kiến thức:

- HS nắm được đặc điểm nông nghiệp, công nghiệp, dịch vụ của vùng Tây Nguyên.
- Hiểu được nhờ thành tựu về công cuộc đổi mới mà Tây Nguyên phát triển khá toàn diện về kinh tế - xã hội.
- HS nắm cơ cấu kinh tế đang chuyển dịch theo hướng công nghiệp hoá, hiện đại hoá. Nông nghiệp, lâm nghiệp có sự chuyển biến theo hướng sản xuất hàng hoá.
- HS biết tỉ trọng công nghiệp và dịch vụ tăng dần. Nhận biết được vai trò các trung tâm kinh tế vùng.

2. Kỹ năng:

- HS nhận xét biểu đồ diện tích và sản lượng cây cà phê Tây Nguyên so cả nước.
- HS kể tên các trung tâm công nghiệp của vùng.
- HS xác định các trung tâm kinh tế, sự phân bố cây công nghiệp vùng Tây Nguyên.
- HS phân tích chỉ tiêu kinh tế, số liệu thống kê tình hình phát triển và phân bố 1 số ngành sản xuất của vùng.
- HS so sánh tình hình sản xuất cây công nghiệp lâu năm ở trung du miền núi Bắc Bộ và Tây Nguyên.

3. Thái độ (phẩm chất):

- Học sinh tự tin, năng động, tự nghiên cứu, thích ứng nền nông nghiệp hàng hóa, yêu thích bộ môn

II. KIẾN THỨC CƠ BẢN

Hoạt động 1: Tình hình phát triển kinh tế

1. Nông nghiệp

- Quan sát hình 29.1, hãy nhận xét tỉ lệ diện tích và sản lượng cà phê của Tây Nguyên so với cả nước.
- Vì sao cây cà phê được trồng nhiều nhất ở vùng này?
- Hãy xác định các vùng trồng cà phê, cao su, chè ở Tây Nguyên?
- Ngoài cây công nghiệp vùng còn có cây trồng và chăn nuôi gì nữa?

- Dựa vào bảng 29.1, hãy nhận xét tình hình phát triển nông nghiệp ở Tây Nguyên. Tại sao sản xuất nông nghiệp ở các tỉnh Đắk Lắk và Lâm Đồng có giá trị cao nhất?
- Nhận xét tình hình sản xuất lâm nghiệp các tỉnh ở Tây Nguyên.

2. Công nghiệp

- Trong sản xuất nông nghiệp vùng còn gặp những khó khăn gì?
- Dựa vào kênh chữ và bảng “- Tính tốc độ phát triển công nghiệp của Tây Nguyên và cả nước (lấy năm 2005 =100%)
- Nhận xét tình hình phát triển công nghiệp ở các tỉnh Tây Nguyên.
- Xác định vị trí của nhà máy thủy điện Yaly trên sông Xêxan và nêu ý nghĩa của việc phát triển thủy điện ở Tây Nguyên.

3. Dịch vụ

- Dịch vụ ở Tây Nguyên phát triển như thế nào? Tiềm năng phát triển du lịch ở Tây Nguyên ?
- Cho biết phương hướng phát triển của Đảng và Nhà nước trong đầu tư phát triển ở Tây Nguyên ?

Hoạt động 2: Các trung tâm kinh tế

- Dựa vào hình 29.2, hãy xác định vị trí của các thành phố: Buôn Ma Thuột, Plây Ku, Đà Lạt.
- Những quốc lộ nối các thành phố này với thành phố Hồ Chí Minh và các cảng biển Duyên hải Nam Trung Bộ.
- Cho biết chức năng của 3 trung tâm kinh tế vùng.

Hoạt động 3: Tình hình sản xuất một số cây CN lâu năm của TDMNBB và Tây Nguyên

- + Cho biết những cây công nghiệp nào được trồng ở cả hai vùng
- + Những cây công nghiệp nào chỉ trồng ở Tây Nguyên mà không trồng được ở vùng trung du và miền núi Bắc Bộ?
- + So sánh sự chênh lệch về diện tích, sản lượng các cây chè, cà phê ở hai vùng?
- Để phát triển việc trồng cây công nghiệp lâu năm 2 vùng mở rộng diện tích bằng cách phá rừng. Điều đó làm mất một số diện tích rừng tự nhiên, độ che phủ của rừng giảm.

III. BÀI GHI

1. Nông nghiệp :

- Là vùng chuyên canh cây công nghiệp lớn của nước ta.
- Cây công nghiệp: Cà phê, cao su, chè... phát triển mạnh, đem lại hiệu quả kinh tế cao.
- Cây lương thực, cây công nghiệp ngắn ngày, chăn nuôi gia súc lớn, trồng hoa, rau... được chú trọng phát triển.
- Giá trị sản xuất nông nghiệp tăng nhanh.
- + Tập trung chủ yếu ở Đắk Lắk , Lâm Đồng.
- Lâm nghiệp có sự chuyên hướng quan trọng: Kết hợp khai thác, trồng mới, bảo vệ rừng, gắn khai thác với chế biến.
- Độ che phủ rừng 54,8% (2003), cao nhất nước

2. Công nghiệp

- Chiếm tỉ lệ thấp chỉ đạt 0.9 % so với cả nước (Năm 2002).
- Tốc độ phát triển nhanh nhưng còn chậm so với mức trung bình của cả nước.
- Các ngành công nghiệp phát triển: thủy điện, chế biến nông sản, lâm sản phát triển khá nhanh.

3. Dịch vụ

- Có chuyển biến nhanh.
- Xuất khẩu nông sản đứng thứ 2 cả nước: Cà phê là mặt hàng xuất khẩu chủ lực của Tây Nguyên.
- Du lịch: sinh thái, văn hóa.

V. Các trung tâm kinh tế

- Các thành phố: Buôn Ma Thuột, PlâyKu, Đà Lạt là 3 trung tâm kinh tế ở Tây Nguyên

VI. Tình hình sản xuất một số cây CN lâu năm của TDMNBB và Tây Nguyên

1. Tình hình sản xuất cây công nghiệp.

- Chè, cà phê (cả 2 vùng)
- Cao su, điều, hồ tiêu (TN)

So sánh:

Vùng	Chè	Cà phê
Tây Nguyên	24,2 nghìn ha	480,8 nghìn ha
Trung du và miền núi Bắc Bộ	67,6 nghìn ha	Mới trồng thử nghiệm

- Do đặc điểm khí hậu và đất đai giữa hai vùng khác nhau
- Thị trường xuất khẩu cà phê: các nước EU, Nhật Bản, Trung Quốc...
- Các thương hiệu chè nổi tiếng: Chè San(Hà Giang) Mộc Châu (Sơn La), chè Tân Cương (Thái Nguyên)...
- Thị trường xuất khẩu chè : EU, Tây Á, Nhật Bản, Hàn Quốc.

IV. LUYỆN TẬP.

- Tây Nguyên có những thuận lợi và khó khăn gì trong phát triển sản xuất nông - lâm nghiệp
- Tại sao Tây Nguyên có thế mạnh về du lịch.
- Viết 1 đoạn thông tin trình bày hiểu biết của em về dự án du lịch “Con đường xanh Tây Nguyên”
- Viết báo cáo ngắn gọn về tình hình sản xuất phân bố và tiêu thụ sản phẩm của 1 trong 2 cây công nghiệp: cà phê, chè.(HS tự học)

TUẦN 17: CHỦ ĐỀ ĐÔNG NAM BỘ

NỘI DUNG: VÙNG ĐÔNG NAM BỘ

I. MỤC TIÊU CẦN ĐẠT:

1. Kiến thức:

- HS biết xác định vị trí, giới hạn lãnh thổ, nêu ý nghĩa của vị trí địa lí.
- HS trình bày được đặc điểm tự nhiên, tài nguyên thiên nhiên của vùng.
- HS nêu những thuận lợi và khó khăn của chúng đối với phát triển KT-XH.

2. Kỹ năng:

- HS xác định vị trí, giới hạn của vùng.
- HS phân tích, biểu đồ, lược đồ, tập bản đồ về đặc điểm tự nhiên của vùng.
- Đọc bảng số liệu, lược đồ để khai thác kiến thức để giải thích một số chỉ tiêu phát triển kinh tế xã hội cao nhất trong cả nước .
- Xác định, quan sát bản đồ để rút ra nhận xét.

3. Thái độ (phẩm chất):

- Nghiêm túc nghiên cứu bài một cách chủ động và sáng tạo.
- Yêu thích môn học
- Ý thức bảo vệ môi trường

II. KIẾN THỨC CƠ BẢN

Hoạt động 1: Vị trí địa lí và giới hạn lãnh thổ

Mục tiêu: Học sinh nắm được vị trí địa lí và giới hạn lãnh thổ vùng Đông Nam Bộ.

+ **Bước 1:** Cho HS quan sát hình 31.1 hoặc bản đồ treo tường và trả lời câu hỏi:

- Xác định vị trí giới hạn của vùng?
- Cho biết diện tích của vùng, vùng có bao nhiêu tỉnh thành phố?
- Nêu ý nghĩa về vị trí địa lí của vùng Đông Nam Bộ?

+ **Bước 2:** HS thực hiện nhiệm vụ học tập, các học sinh khác bổ sung

+ **Bước 3:** Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ: Gv nhận xét và chuẩn kiến thức.

Hoạt động 2: Điều kiện tự nhiên và tài nguyên thiên nhiên

Mục tiêu: Học sinh nắm được điều kiện tự nhiên và tài nguyên thiên nhiên vùng Đông Nam Bộ

+ **Bước 1:** Hướng dẫn học sinh nghiên cứu bảng 31.1 SGK và trả lời câu hỏi

- Dựa vào bảng 31.1 SGK và bản đồ tự nhiên của vùng nêu đặc điểm tự nhiên và tiềm năng kinh tế trên đất liền, trên biển của vùng?
- Xác định các con sông Đồng Nai, sông Sài Gòn, sông Bé trên bản đồ treo tường?
- Vì sao nói lưu vực sông Đồng Nai có tầm quan trọng đặc biệt đối với Đông Nam Bộ?
- Vì sao phải bảo vệ rừng đầu nguồn và hạn chế ô nhiễm nước của các dòng sông?
- Ngoài những vấn đề trên Đông Nam Bộ còn gặp phải những khó khăn nào khác?

+ **Bước 2:** Thực hiện nhiệm vụ học tập:

+**Bước 3:** Các cặp nhóm trả lời

+**Bước 4:** GV chuẩn kiến thức

III. BÀI GHI

I. Vị trí địa lí và giới hạn lãnh thổ.

- Phía Bắc và phía Tây Bắc giáp Cam-pu-chia, Phía Nam giáp biển Đông.
- Phía Đông giáp với Tây Nguyên, Duyên Hải Nam Trung Bộ
- Phía Tây Nam giáp Đồng Bằng Sông Cửu Long,
- Diện tích: 23 500 km²
- Là vùng có diện tích tương đối hẹp 23 500 km² có 6 tỉnh thành
- Là cầu nối giữa Tây Nguyên, Duyên Hải Nam Nam Trung Bộ, Đồng Bằng Sông Cửu Long. Có vị trí gần trung tâm khu vực ĐNA.

II. Điều kiện tự nhiên và tài nguyên thiên nhiên.

- Địa hình thoải có đất ba dan, đất xám, khí hậu cận xích đạo nóng ẩm, nguồn sinh thủy tốt.
- Biển ấm ngư trường rộng, hải sản phong phú, gần đường hàng hải quốc tế, thềm lục địa nông rộng, có tiềm năng lớn về dầu khí.
- Có hệ thống sông Đồng Nai là nguồn cung cấp nước cho vùng.
- Đất liền ít khoáng sản, diện tích rừng hẹp, nguy cơ ô nhiễm môi trường cao ....

IV. LUYỆN TẬP.

- Làm BT3/trang 116 sgk.
- Đặc điểm dân cư- xã hội vùng Đông nam Bộ (HS tự học)